

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων ⁽¹⁾,

Μετά από δημοσίευση σχεδίου του παρόντος κανονισμού ⁽²⁾,

Κατόπιν διαβουλεύσεων με τη συμβουλευτική επιτροπή για τις κρατικές ενισχύσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η κρατική χρηματοδότηση που πληροί τα κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης συνιστά κρατική ενίσχυση και απαιτείται η κοινοποίησή της στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Ωστόσο, βάσει του άρθρου 109 της Συνθήκης, το Συμβούλιο μπορεί να καθορίσει κατηγορίες ενισχύσεων οι οποίες απαλλάσσονται από την εν λόγω υποχρέωση κοινοποίησης. Σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 4 της Συνθήκης, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις εν λόγω κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων. Δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98, το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 109 της Συνθήκης, ότι οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας θα μπορούσαν να αποτελούν μια τέτοια κατηγορία. Σε αυτή τη βάση, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, εφόσον είναι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μια ενιαία επιχείρηση κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης χρονικής περιόδου και δεν υπερβαίνουν ένα καθορισμένο ποσό, θεωρούνται ότι δεν πληρούν όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και, συνεπώς, δεν υπόκεινται στη διαδικασία κοινοποίησης.

(2) Η Επιτροπή έχει διευκρινίσει σε πλήθος αποφάσεων τον ορισμό της ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Η Επιτροπή έχει επίσης αποσαφηνίσει

νίσει την πολιτική της όσον αφορά το ανώτατο όριο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, κάτω από το οποίο το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν εφαρμόζεται, αρχικά στην ανακοίνωσή της σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ⁽³⁾ και, στη συνέχεια, στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής ⁽⁴⁾ και (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής ⁽⁵⁾. Με βάση την πείρα που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006, είναι σκόπιμη η αναθεώρηση ορισμένων προϋποθέσεων που προβλέπονται σε αυτόν τον κανονισμό και η αντικατάστασή του.

(3) Θεωρείται σκόπιμο να διατηρηθεί το ανώτατο όριο των 200 000 ευρώ ως το ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που μπορεί να λάβει μια μεμονωμένη επιχείρηση ανά κράτος μέλος κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου τριών ετών. Το ανώτατο αυτό όριο εξακολουθεί να είναι απαραίτητο για να εξασφαλιστεί ότι κάθε μέτρο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού μπορεί να θεωρείται ότι δεν επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και δεν νοθεύει ούτε απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

(4) Για τους σκοπούς των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στη Συνθήκη, επιχείρηση είναι κάθε οντότητα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος της και του τρόπου με τον οποίο χρηματοδοτείται ⁽⁶⁾. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποφανθεί ότι όλες οι οντότητες οι οποίες ελέγχονται (σε νομική βάση ή de facto) από την ίδια οντότητα θα πρέπει να θεωρούνται ότι συνιστούν ενιαία επιχείρηση ⁽⁷⁾. Για λόγους ασφάλειας δικαίου και για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει εξαντλητικό

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις de minimis (ΕΕ C 68 της 6.3.1996, σ. 9).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5).

⁽⁶⁾ Υπόθεση C-222/04 Ministero dell'Economia e delle Finanze κατά Cassa di Risparmio di Firenze SpA et al., Συλλογή 2006, σ. I-289.

⁽⁷⁾ Υπόθεση C-382/99 Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-5163.

⁽¹⁾ ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 229 της 8.8.2013, σ. 1.

κατάλογο σαφών κριτηρίων βάσει των οποίων θα προσδιορίζεται πότε οι δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που βρίσκονται στο ίδιο κράτος μέλος θεωρούνται ότι συνιστούν ενιαία επιχείρηση. Η Επιτροπή επέλεξε από τα καθιερωμένα κριτήρια που προσδιορίζουν τις «συνδεδεμένες επιχειρήσεις» στον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που περιλαμβάνεται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾ και στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής⁽²⁾ τα κριτήρια εκείνα που είναι κατάλληλα για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Τα κριτήρια αυτά είναι ήδη γνωστά στις δημόσιες αρχές και θα πρέπει να εφαρμόζονται, λαμβανομένου υπόψη του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τόσο στις ΜΜΕ όσο και στις μεγάλες επιχειρήσεις. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι μια ομάδα συνδεδεμένων επιχειρήσεων θεωρείται ενιαία επιχείρηση για την εφαρμογή του κανόνα για τις κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, αλλά ότι οι επιχειρήσεις που δεν έχουν καμία άλλη σχέση μεταξύ τους εκτός από το γεγονός ότι και οι δύο έχουν άμεση σχέση με τον ίδιο δημόσιο φορέα ή φορείς δεν αντιμετωπίζονται ως συνδεδεμένες μεταξύ τους. Συνεπώς, λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των επιχειρήσεων που ελέγχονται από τον ίδιο δημόσιο φορέα ή φορείς, που ενδέχεται να έχουν ανεξάρτητη εξουσία λήψης αποφάσεων.

- (5) Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών, είναι σκόπιμο να διατηρηθεί το ανώτατο όριο των 100 000 ευρώ για επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων. Οι ολοκληρωμένες υπηρεσίες, στο πλαίσιο των οποίων η συνιστώσα της μεταφοράς αποτελεί ένα στοιχείο μεταξύ διαφόρων άλλων, όπως οι υπηρεσίες μετακόμισης, οι ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές υπηρεσίες ή οι υπηρεσίες αποκομιδής και επεξεργασίας απορριμμάτων, δεν πρέπει να θεωρούνται ως υπηρεσίες μεταφοράς. Λόγω της πλεονάζουσας δυναμικότητας όσον αφορά τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές και των στόχων της πολιτικής μεταφορών όσον αφορά την οδική συμφόρηση και τις εμπορευματικές μεταφορές, οι ενισχύσεις για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών από επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων, πρέπει να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ενόψει της ανάπτυξης των οδικών επιβατικών μεταφορών, δεν ενδείκνυται πλέον η εφαρμογή χαμηλότερου ανώτατου ορίου στον συγκεκριμένο κλάδο.
- (6) Λαμβανομένων υπόψη των ειδικών κανόνων που ισχύουν στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και του ενδεχομένου να πληρούνται παρά ταύτα τα κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης στην περίπτωση ενισχύσεων των οποίων το ποσό είναι μικρότερο από το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό, είναι σκόπιμο να εξαιρεθούν οι τομείς αυτοί από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (7) Λαμβάνοντας υπόψη τις ομοιότητες μεταξύ της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών και μη γεωργικών προϊόντων, ο

παρών κανονισμός είναι σκόπιμο να καλύπτει και τη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Εν προκειμένω, ούτε οι δραστηριότητες στη γεωργική εκμετάλλευση οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να προετοιμαστεί το προϊόν για την πρώτη πώληση, όπως π.χ. συγκομιδή, κοπή και αλώνισμα των σιτηρών ή η συσκευασία αυγών, ούτε η πρώτη πώληση προς μεταπωλητές ή προς μεταποιητικές επιχειρήσεις πρέπει να λογίζονται ως μεταποίηση ή εμπορία.

- (8) Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποφανθεί ότι, αφ' ης στιγμής η Ένωση έχει θεσπίσει νομοθεσία για τη συγκρότηση κοινής οργάνωσης της αγοράς σε έναν συγκεκριμένο γεωργικό τομέα, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να απέχουν από τη λήψη οιασδήποτε μέτρου θα μπορούσε να υπονομεύσει ή να εισαγάγει εξαιρέσεις στην κοινή οργάνωση της αγοράς⁽³⁾. Για τον λόγο αυτό, είναι σκόπιμο να μην υπάγονται στον παρόντα κανονισμό ενισχύσεις των οποίων το ποσό καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά. Ούτε θα πρέπει να υπάγονται στον κανονισμό περιπτώσεις ενισχύσεων οι οποίες συνοδεύονται από την υποχρέωση απόδοσης ενός μέρους της ενίσχυσης σε πρωτογενείς παραγωγούς.
- (9) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις εξαγωγικές ενισχύσεις ή σε ενισχύσεις εξαρτώμενες από τη χρήση εγχώριων αντί εισαγόμενων προϊόντων. Ειδικότερα, δεν πρέπει να εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση της δημιουργίας και λειτουργίας δικτύου διανομής σε άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες. Οι ενισχύσεις για την κάλυψη του κόστους συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις ή μελετών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών απαραίτητων για τη διάθεση νέου ή ήδη υπάρχοντος προϊόντος σε νέα αγορά άλλου κράτους μέλους ή τρίτης χώρας δεν συνιστούν κανονικά εξαγωγικές ενισχύσεις.
- (10) Η τριετής περίοδος που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να εκτιμάται σε κυλιόμενη βάση, ούτως ώστε, για κάθε νέα χορήγηση ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, να είναι απαραίτητο να συνυπολογίζεται το συνολικό ποσό ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται κατά τη διάρκεια του εκάστοτε οικονομικού έτους, καθώς και κατά τη διάρκεια των δύο προηγούμενων οικονομικών ετών.
- (11) Στις περιπτώσεις στις οποίες μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και δραστηριοποιείται επίσης σε άλλους τομείς ή ασκεί άλλες δραστηριότητες, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στους εν λόγω άλλους τομείς ή δραστηριότητες, με την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους εξαιρούμενους τομείς δεν τυχάνουν ενισχύσεων ήσσονος σημασίας. Η ίδια αρχή θα πρέπει να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις στις οποίες μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε τομείς στους οποίους ισχύουν χαμηλότερα ανώτατα όρια για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Εάν δεν μπορεί να εξασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες σε τομείς στους οποίους ισχύουν χαμηλότερα ανώτατα όρια

⁽¹⁾ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2008, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3).

⁽³⁾ Υπόθεση C-456/00 Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-11949.

- για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας τυγχάνουν ενισχύσεων ήσσονος σημασίας μόνο μέχρι τα εν λόγω χαμηλότερα ανώτατα όρια, θα πρέπει να εφαρμόζεται το χαμηλότερο ανώτατο όριο σε όλες τις δραστηριότητες της επιχείρησης.
- (12) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει κανόνες που θα εξασφαλίζουν ότι δεν είναι δυνατόν να παρακαμφθούν οι ανώτατες εντάσεις ενισχύσεων που προβλέπονται από ειδικούς κανονισμούς ή αποφάσεις της Επιτροπής. Θα πρέπει επίσης να προβλέπει σαφείς και ευεφάρμοστους κανόνες περί σώρευσης.
- (13) Ο παρών κανονισμός δεν αποκλείει το ενδεχόμενο ένα μέτρο να θεωρείται ότι δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για λόγους διαφορετικούς από αυτούς που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, για παράδειγμα επειδή το μέτρο είναι σύμφωνο με την αρχή του φορέα σε οικονομία αγοράς, ή επειδή το μέτρο δεν προβλέπει μεταφορά κρατικών πόρων. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση της Ένωσης, η διαχείριση της οποίας γίνεται σε κεντρικό επίπεδο από την Επιτροπή και η οποία δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους μέλους, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον υπάρχει συμμόρφωση με το σχετικό ανώτατο όριο.
- (14) Για λόγους διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και αποτελεσματικής παρακολούθησης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για τις οποίες είναι δυνατό να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης χωρίς να είναι αναγκαία εκτίμηση κινδύνου («διαφανείς ενισχύσεις»). Ακριβής υπολογισμός είναι δυνατός, παραδειγματος χάρη, για επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις επιτοκίου και φοροαπαλλαγές που υπόκεινται σε οροφή ή άλλα μέσα που προβλέπουν οροφή με την οποία διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου. Η πρόβλεψη οροφής σημαίνει ότι εφόσον το ακριβές ποσό της ενίσχυσης δεν είναι γνωστό, τουλάχιστον μέχρι εκείνη τη στιγμή, το κράτος μέλος πρέπει να υποθέσει ότι το ποσό ισούται με την οροφή, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι διάφορα μέτρα ενίσχυσης λαμβανόμενα από κοινού δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό και να εφαρμόσει τους κανόνες σώρευσης.
- (15) Για λόγους διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και ορθής εφαρμογής του ανώτατου ορίου για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, είναι σκόπιμο όλα τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν την ίδια μέθοδο υπολογισμού. Για να διευκολυνθεί ο υπολογισμός αυτός, τα ποσά των ενισχύσεων που δεν έχουν μορφή επιχορήγησης σε μετρητά θα πρέπει να μετατρέπονται σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης. Ο υπολογισμός του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης για διαφανείς μορφές ενίσχυσης με εξαίρεση τις επιχορηγήσεις, και για ενισχύσεις που είναι καταβλητέες σε περισσότερες δόσεις προϋποθέτει τη χρήση των επιτοκίων της αγοράς τα οποία ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της εκάστοτε ενίσχυσης. Με σκοπό την ομοιόμορφη, διαφανή και απλή εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, τα εφαρμοστέα επιτόκια της αγοράς για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι τα επιτόκια αναφοράς, όπως καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης⁽¹⁾.
- (16) Οι ενισχύσεις υπό μορφή δανείου, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας για χρηματοδότηση υψηλού κινδύνου υπό μορφή δανείων, θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εφόσον το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τα επιτόκια της αγοράς που ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Προκειμένου να απλουστευτεί η εξέταση των μικρών δανείων περιορισμένης διάρκειας, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει σαφή κανόνα που να εφαρμόζεται εύκολα και να λαμβάνει υπόψη τόσο το ποσό του δανείου όσο και τη διάρκειά του. Με βάση την πείρα που έχει αποκτήσει η Επιτροπή, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης των δανείων τα οποία εξασφαλίζονται με ασφάλειες που καλύπτουν τουλάχιστον το 50 % του δανείου και που δεν υπερβαίνουν είτε το ποσό του 1 000 000 ευρώ και διάρκεια πέντε ετών, είτε το ποσό των 500 000 ευρώ και διάρκεια δέκα ετών, μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Λόγω των δυσχερειών που σχετίζονται με τον προσδιορισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που ενδέχεται να μην είναι σε θέση να αποπληρώσουν το δάνειο, ο ανωτέρω κανόνας είναι σκόπιμο να μην εφαρμόζεται σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις.
- (17) Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε εισφορά κεφαλαίου δεν θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, εκτός αν το συνολικό ποσό της κρατικής εισφοράς κεφαλαίου δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου με τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονει μετοχικού κεφαλαίου, όπως αναφέρεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τη χρηματοδότηση υψηλού κινδύνου⁽²⁾, δεν πρέπει να θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, εκτός εάν το οικείο μέτρο παρέχει κεφάλαια που δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
- (18) Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε εγγυήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας για χρηματοδότηση υψηλού κινδύνου υπό μορφή εγγυήσεων, θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς εάν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής για το αντίστοιχο είδος της σχετικής επιχείρησης⁽³⁾. Προκειμένου να απλουστευτεί η εξέταση των εγγυήσεων μικρής διάρκειας για την εξασφάλιση σχετικά μικρού δανείου σε ποσοστό μέχρι 80 %, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει σαφή κανόνα που να εφαρμόζεται εύκολα και να λαμβάνει υπόψη τόσο το ποσό του υποκειμένου δανείου όσο και τη διάρκεια της εγγύησης. Αυτός ο κανόνας δεν θα πρέπει να ισχύει για εγγυήσεις επί υποκειμένων πράξεων που δεν αποτελούν δάνειο, όπως είναι οι εγγυήσεις για συναλλαγές με αντικείμενο μετοχικό κεφάλαιο. Όταν η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκειμένου δανείου, το καλυπτόμενο από την εγγύηση ποσό δεν υπερβαίνει το 1 500 000 ευρώ και η διάρκεια της εγγύησης δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της εγγύησης μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν υπερβαίνει το

(1) Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6).

(2) Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για την προώθηση των επενδύσεων επιχειρηματικών κεφαλαίων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΕΕ C 194 της 18.8.2006, σ. 2).

(3) Παραδείγματος χάρη, ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10).

ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Το ίδιο ισχύει όταν η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου, το καλυπτόμενο από την εγγύηση ποσό δεν υπερβαίνει τις 750 000 ευρώ και η διάρκεια της εγγύησης δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν μέθοδο υπολογισμού του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης των εγγυήσεων, η οποία έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή δυνάμει άλλου κανονισμού της Επιτροπής του τομέα των κρατικών ενισχύσεων που ίσχυε κατά το χρόνο της κοινοποίησης και έχει εγκριθεί από την Επιτροπή ως σύμφωνη με την ανακοίνωση περί εγγυήσεων ή άλλη μεταγενέστερη σχετική ανακοίνωση, υπό την προϋπόθεση ότι η εγκεκριμένη μέθοδος περιλαμβάνει ρητή πρόβλεψη για το είδος της εγγύησης και το είδος της συγκεκριμένης υποκείμενης πράξης για την οποία πρόκειται, στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Λόγω των δυσχερειών που σχετίζονται με τον προσδιορισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που ενδέχεται να μην είναι σε θέση να αποπληρώσουν το δάνειο, ο ανωτέρω κανόνας είναι σκόπιμο να μην εφαρμόζεται σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις.

- (19) Όταν καθεστώς ενισχύσεων ήσσονος σημασίας εφαρμόζεται μέσω ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι οι τελευταίοι δεν λαμβάνουν καμία κρατική ενίσχυση. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί, για παράδειγμα, με την υποχρέωση των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών που επωφελούνται από κρατική εγγύηση να καταβάλλουν προμήθεια ανταποκρινόμενη σε όρους ελεύθερης αγοράς ή να μετακυλούν πλήρως το όφελος που τυχόν αποκομίζουν στους τελικούς δικαιούχους, ή με την τήρηση του ανώτατου ορίου που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και άλλες προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού και στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών.
- (20) Μετά από κοινοποίηση κράτους μέλους, η Επιτροπή δύναται να εξετάζει κατά πόσο ένα μέτρο που δεν συνίσταται σε επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, εισφορά κεφαλαίου ή μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου με τη μορφή επένδυσης μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου οδηγεί σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης που δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο το οποίο ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, με αποτέλεσμα να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (21) Η Επιτροπή έχει καθήκον να διασφαλίζει ότι οι κανόνες κρατικών ενισχύσεων τηρούνται και σύμφωνα με την αρχή της συνεργασίας που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση τα κράτη μέλη οφείλουν να διευκολύνουν την εκπλήρωση αυτού του καθήκοντος, θεσπίζοντας τους αναγκαίους μηχανισμούς που διασφαλίζουν ότι το συνολικό ποσό ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε μία ενιαία επιχείρηση βάσει του κανόνα για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο επιτρεπτό όριο. Για τον σκοπό αυτό, όταν χορηγούν ενίσχυση ήσσονος σημασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν την ενδιαφερόμενη επιχείρηση σχετικά με το ποσό της χορηγούμενης ενίσχυσης ήσσονος σημασίας και για το γεγονός ότι η ενίσχυση θεωρείται ήσσονος σημασίας με ρητή αναφορά στον παρόντα κανονισμό. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την υποχρέωση παρακολούθησης των χορηγούμενων ενισχύσεων ώστε να εξασφαλίζεται ότι αυτές δεν υπερβαίνουν τα σχετικά ανώτατα όρια και ότι

τηρούνται οι κανόνες σώρευσης. Για να συμμορφωθεί προς την υποχρέωση αυτή, πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, το οικείο κράτος μέλος πρέπει να λαμβάνει από την επιχείρηση δήλωση σχετικά με τυχόν άλλες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό ή από άλλες κανονιστικές ρυθμίσεις για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, τις οποίες έλαβε κατά το συγκεκριμένο οικονομικό έτος και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη. Εναλλακτικά, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα κατάρτισης κεντρικού μητρώου με πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί, φροντίζοντας καμία νέα ενίσχυση να μην υπερβεί το σχετικό ανώτατο όριο.

- (22) Πριν από τη χορήγηση ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, τα κράτη μέλη πρέπει να ελέγχουν ότι η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας δεν θα οδηγήσει σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στο οικείο κράτος μέλος και ότι τηρούνται οι άλλες προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού.
- (23) Λαμβανομένης υπόψη της πείρας που έχει αποκτήσει η Επιτροπή, και ιδίως της συχνότητας με την οποία είναι εν γένει αναγκαίο να αναθεωρείται η πολιτική για τις κρατικές ενισχύσεις, είναι σκόπιμο να περιοριστεί η περίοδος εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση λήξης του παρόντος κανονισμού χωρίς παράταση της ισχύος του, θα πρέπει να παρασχεθεί στα κράτη μέλη περίοδος προσαρμογής έξι μηνών για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που υπάγονται στον παρόντα κανονισμό,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς, εκτός από:
- α) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
 - β) ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων·
 - γ) ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - i) όπου το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις,
 - ii) όπου η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·
 - δ) ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα·
 - ε) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1999, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 17 της 21.1.2000, σ. 22).

2. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ) της παραγράφου 1 και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι τα οικεία κράτη μέλη διασφαλίζουν, με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:
 - α) «γεωργικά προϊόντα» τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000·
 - β) «μεταποίηση γεωργικών προϊόντων» κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση·
 - γ) «εμπορία γεωργικών προϊόντων» η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.
2. Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:
 - α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
 - β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
 - γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·
 - δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

Άρθρο 3

Ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

1. Τα μέτρα ενίσχυσης που πληρούν το σύνολο των κριτηρίων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό θεωρείται ότι δεν ανταποκρίνονται στο σύνολο των κριτηρίων του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και, συνεπώς, δεν υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

2. Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 200 000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.

Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση που εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 100 000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών. Αυτές οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών.

3. Εάν μια επιχείρηση εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων, και ασκεί και άλλες δραστηριότητες για τις οποίες ισχύει το ανώτατο όριο των 200 000 ευρώ, θα ισχύει το ανώτατο όριο των 200 000 ευρώ για την επιχείρηση, με την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος μεριμνά, με κατάλληλα μέσα όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων του κόστους, ούτως ώστε η στήριξη της δραστηριότητας των οδικών εμπορευματικών μεταφορών να μην υπερβαίνει το ποσό των 100 000 ευρώ και να μη χρησιμοποιείται ενίσχυση ήσσονος σημασίας για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών.

4. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.

5. Τα ανώτατα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 ισχύουν ανεξαρτήτως της μορφής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας ή του επιδιωκόμενου στόχου και του κατά πόσον η ενίσχυση που χορηγείται από το οικείο κράτος μέλος χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει με πόρους ενωσιακής προέλευσης. Η χρονική περίοδος των τριών οικονομικών ετών καθορίζεται με βάση το οικονομικό έτος όπως αυτό εφαρμόζεται από την οικεία επιχείρηση στο εκάστοτε κράτος μέλος.

6. Για τους σκοπούς των ανώτατων ορίων που καθορίζονται στην παράγραφο 2 οι ενισχύσεις εκφράζονται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της.

Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησής της ενίσχυσης.

7. Όταν σημειωθεί υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στην παράγραφο 2 με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, κανένα τμήμα της εν λόγω νέας ενίσχυσης δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.

8. Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.

9. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

Άρθρο 4

Υπολογισμός ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις ως προς τις οποίες είναι δυνατόν να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης χωρίς να είναι αναγκαία εκτίμηση κινδύνου («διαφανείς ενισχύσεις»).

2. Οι ενισχύσεις υπό μορφή επιχορηγήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

3. Οι ενισχύσεις υπό μορφή δανείου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εάν:

α) ο δικαιούχος δεν έχει υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας ούτε πληροί τις προϋποθέσεις με βάση την εγχώρια νομοθεσία στην οποία υπόκειται για να υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας κατόπιν αιτήσεως των δανειστών του. Στην περίπτωση των μεγάλων επιχειρήσεων, ο δικαιούχος πρέπει να βρίσκεται σε κατάσταση αντίστοιχη προς κατάταξη πιστοληπτικής ικανότητας τουλάχιστον Β- και

β) το δάνειο εξασφαλίζεται με ασφάλειες που καλύπτουν τουλάχιστον το 50 % του δανείου και το ποσό του δανείου ανέρχεται είτε σε 1 000 000 ευρώ (ή 500 000 ευρώ για επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές) για διάστημα πέντε ετών είτε σε 500 000 ευρώ (ή 250 000 ευρώ για επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές) για διάστημα δέκα ετών· εάν ένα δάνειο είναι χαμηλότερο από τα ποσά αυτά και/ή χορηγείται για περίοδο μικρότερη από πέντε ή δέκα έτη αντίστοιχα, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης του εν λόγω δανείου υπολογίζεται ως αναλογικό μερίδιο του σχετικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2· ή

γ) το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση το επιτόκιο αναφοράς που ισχύει κατά τον χρόνο της χορήγησης.

4. Οι ενισχύσεις υπό μορφή εισφοράς κεφαλαίου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας μόνο εάν το συνολικό ποσό της κρατικής εισφοράς δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

5. Οι ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε μέτρα χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου με τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας μόνο εάν τα κεφάλαια που παρέχονται σε μια ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας.

6. Οι ενισχύσεις υπό μορφή εγγυήσεων λογίζονται ως διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εάν:

α) ο δικαιούχος δεν έχει υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας ούτε πληροί τις προϋποθέσεις με βάση την εγχώρια νομοθεσία στην οποία υπόκειται για να υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας κατόπιν αιτήσεως των δανειστών του. Στην περίπτωση των μεγάλων επιχειρήσεων, ο δικαιούχος πρέπει να βρίσκεται σε κατάσταση αντίστοιχη προς κατάταξη πιστοληπτικής ικανότητας τουλάχιστον Β- και

β) η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου και είτε το ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση είναι 1 500 000 ευρώ (ή 750 000 ευρώ για επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές) και η διάρκεια της εγγύησης είναι πέντε έτη, είτε το ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση είναι 750 000 ευρώ (ή 375 000 ευρώ για επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές) και η διάρκεια της εγγύησης είναι δέκα έτη. Εάν το ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση είναι χαμηλότερο από τα προαναφερθέντα ποσά και/ή η εγγύηση χορηγείται για περίοδο μικρότερη από πέντε ή δέκα έτη αντίστοιχα, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της εν λόγω εγγύησης υπολογίζεται ως αναλογικό μερίδιο του σχετικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2· ή

γ) το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε σχετική ανακοίνωση της Επιτροπής, ή

δ) πριν τεθεί σε εφαρμογή,

i) η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της εγγύησης έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή, δυνάμει άλλου κανονισμού της Επιτροπής στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων ο οποίος ίσχυε κατά τον χρόνο της κοινοποίησης και είχε εγκριθεί από την Επιτροπή ως σύμφωνη με την ανακοίνωση περί εγγυήσεων ή άλλη μεταγενέστερη σχετική ανακοίνωση, και

ii) η εγκεκριμένη μέθοδος περιλαμβάνει ρητή πρόβλεψη για το είδος της εγγύησης και το είδος της συγκεκριμένης υποκείμενης πράξης για την οποία πρόκειται στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

7. Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε άλλες πράξεις θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εάν η πράξη προβλέπει οροφή με την οποία διασφαλίζεται η μη υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου.

Άρθρο 5

Σώρευση

1. Ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του παρόντος κανονισμού μπορούν να σωρευούνται με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής⁽¹⁾ μέχρι το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον εν λόγω κανονισμό. Μπορούν να σωρευούνται με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας μέχρι το σχετικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

2. Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν μπορούν να αποδοθούν σε συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευούνται με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Άρθρο 6

Παρακολούθηση

1. Όταν ένα κράτος μέλος σκοπεύει να χορηγήσει σε κάποια επιχείρηση ενίσχυση ήσσονος σημασίας σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, την ενημερώνει εγγράφως σχετικά με το ενδεχόμενο ποσό της ενίσχυσης, που πρέπει να εκφράζεται σε όρους ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, και διευκρινίζει ότι πρόκειται για ενίσχυση ήσσονος σημασίας παραπέμποντας ρητά στον παρόντα κανονισμό και αναφέροντας τον τίτλο και τα στοιχεία δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Σε περίπτωση που μια ενίσχυση ήσσονος σημασίας δυνάμει του παρόντος κανονισμού χορηγείται σε περισσότερες επιχειρήσεις βάσει συγκεκριμένου καθεστώτος και οι εν λόγω επιχειρήσεις λαμβάνουν διαφορετικά ποσά ενίσχυσης βάσει του καθεστώτος αυτού, το οικείο κράτος μέλος δύναται να επιλέξει να εκπληρώσει την ανωτέρω υποχρέωση γνωστοποιώντας στις επιχειρήσεις το καθορισμένο ποσό που αντιστοιχεί στο μέγιστο ποσό ενίσχυσης το οποίο προβλέπεται να χορηγηθεί βάσει του συγκεκριμένου καθεστώτος. Στην περίπτωση αυτή, αυτό το καθορισμένο ποσό λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσον η ενίσχυση έχει φθάσει το σχετικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2. Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, το οικείο κράτος μέλος φροντίζει επίσης να λάβει από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη και κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 114 της 26.4.2012, σ. 8).

2. Όταν ένα κράτος μέλος έχει καταρτίσει κεντρικό μητρώο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας το οποίο περιέχει πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί από οποιαδήποτε αρχή του εν λόγω κράτους μέλους, η παράγραφος 1 παύει να εφαρμόζεται από τη στιγμή κατά την οποία το μητρώο καλύπτει περίοδο τριών οικονομικών ετών.

3. Τα κράτη μέλη χορηγούν νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, μόνο αφού εξακριβώσουν ότι η ενίσχυση αυτή δεν αυξάνει το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί στην οικεία επιχείρηση σε επίπεδο που υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και ότι τηρούνται όλοι οι όροι που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

4. Τα κράτη μέλη καταγράφουν και συγκεντρώνουν όλες τις πληροφορίες που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Τα εν λόγω αρχεία περιέχουν όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για να αποδειχθεί ότι έχουν τηρηθεί οι όροι του παρόντος κανονισμού. Τα αρχεία που αφορούν μεμονωμένες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να διατηρούνται επί 10 οικονομικά έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση. Τα αρχεία που αφορούν καθεστώς ενισχύσεων ήσσονος σημασίας πρέπει να διατηρούνται επί 10 οικονομικά έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος.

5. Μετά από γραπτή αίτηση της Επιτροπής, το οικείο κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή, εντός 20 εργάσιμων ημερών ή εντός μεγαλύτερης προθεσμίας που ορίζεται στην αίτηση, όλες τις πληροφορίες που η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίες για να εκτιμήσει εάν έχουν τηρηθεί οι όροι του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού και βάσει άλλων κανονισμών σχετικά με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχει λάβει συγκεκριμένη επιχείρηση.

Άρθρο 7

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις οι οποίες έχουν χορηγηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του, εφόσον η εκάστοτε ενίσχυση πληροί όλες τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Τυχόν ενισχύσεις οι οποίες δεν πληρούν τις εν λόγω προϋποθέσεις θα εξετάζονται από την Επιτροπή με βάση τα σχετικά πλαίσια κανόνων, κατευθυντήριες γραμμές και ανακοινώσεις.

2. Κάθε μεμονωμένη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε μεταξύ της 2ας Φεβρουαρίου 2001 και της 30ής Ιουνίου 2007 και η οποία πληροί τους όρους του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001 λογίζεται ως μη ανταποκρινόμενη στο σύνολο των κριτηρίων του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και συνεπώς ισχύει γι' αυτήν απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

3. Κάθε μεμονωμένη ενίσχυση ήσσονος σημασίας η οποία χορηγείται μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2007 και της 30ής Ιουνίου 2014 και η οποία πληροί τους όρους του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 λογίζεται ως μη ανταποκρινόμενη στο σύνολο των κριτηρίων του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και συνεπώς ισχύει γι' αυτήν απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

4. Κατά τη λήξη της περιόδου ισχύος του παρόντος κανονισμού, κάθε καθεστώς ενισχύσεων ήσσονος σημασίας το οποίο πληροί τους όρους του παρόντος κανονισμού εξακολουθεί να καλύπτεται από τον παρόντα κανονισμό για ένα περαιτέρω εξάμηνο.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος και περίοδος εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2014.

Εφαρμόζεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 18 Δεκεμβρίου 2013.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO
